

Cíle do roku 2023

Do roku 2030 by mělo zemědělství snížit emise CO₂ o 310 milionů tun. „Jde o politicky stanovený cíl, jehož nereálnost potvrzují i odborníci na klima,“ upozornil Stefan Meitinger ze Svazu německých zemědělců.

Paradoxní je, že například živočišná produkce v EU má mnohem menší dopad na životní prostředí než v jiných částech světa. Například na produkci litru mléka činí emise v EU 2,6 kg CO₂, u jiných významných producentů mléka jde o téměř dvojnásobnou hodnotu. Ve své podstatě tak dojde k emisí s daleko horším dopadem na globální klima.

„Evropská komise představila své strategie, které mají reagovat na změnu klimatu. Mezitím přišla krize s Covidem, Rusko napadlo Ukrajinu, ale Komise dál pokračuje bez jakékoli sebereflexe v přípravách na uhlíkovou neutralitu,“ uvedl na konferenci Meitinger. „Do roku 2035 by mělo být v zemědělství spolu s lesnictvím dosaženo plné uhlíkové neutrality. V zemědělství ale pracujeme s přírodou a kvůli tomu nelze mít vždy všechny procesy pod kontrolou, jako v jiných oborech,“ varoval.

„Hlavní problém ale vidím v tom, že nejsou zdroje pro financování takovéto komplexní změny v zemědělství. Zatím se pouze přehazují peníze z jedné kapsy do druhé. Takže nová opatření jsou financována na úkor již probíhajících,“ řekl Meitinger a dodal: „Jsme pro změny v ochraně klimatu, jehož dopady vidíme každý den na svých polích. Nelze ale srovnávat chov skotu s dopravními prostředky. Bohužel postrádáme cíle, které by byly vědecky podložené a reálně dosažitelné.“

Jaké mají zemědělci možnosti?

Stefan Meitinger také nastínil, co lze pro produkci potravin s neutrální uhlíkovou stopou udělat: je možné budovat nové mokřady, což naráží na problém s nedostatkem vody. Další možností je zalesňování ploch.

To může být obtížné, protože sucho způsobuje kůrovcové kalamity a . *„Uhlíkové zemědělství je určitě výzvou, ale je nutné vynaložit velké prostředky na úhradu ztráty příjmů a zajistit, aby se tato úhrada dostala k zemědělcům. Navíc se spolu s klimatickou změnou mění i schopnost půdy vázat uhlík, takže ani propagované směry ukládání uhlíku nepomohou. Ovšem při změně způsobu obdělávání dojde k opětovnému uvolnění uhlíku. Je tak třeba dávat pozor, aby nešlo o jednu z činností nazývaných greenwashing. Můžeme využívat i agrolesnictví a dlouhodobě ukládat uhlík do výrobků,“ míní Meitinger.*

Další možností dosažení požadavků EU je snížení uvolňování uhlíku, které se nejčastěji skloňuje v souvislosti s chovem dobytka. *„Velmi diskutovaným problémem je uvolňování metanu hospodářskými zvířaty. Zde si ale musíme si uvědomit souvislosti - bez dostatečného počtu zvířat nebudeme mít dostatek organických hnojiv a dojde i k poklesu kvality zemědělské půdy. Což je další důvod, proč je jasnou volbou precizní zemědělství, které kromě jiného umožní snížit spotřebu minerálních hnojiv a zefektivní práci zemědělcům,“ doplňuje Martin Pýcha.*

Pomůže certifikace zemědělců?

Před několika Zemědělský svaz ČR navrhoval dobrovolnou certifikaci zemědělců s ohledem na dopady hospodaření na klima. „Bohužel Ministerstvo zemědělství na tento návrh nepřistoupilo. Výsledkem je, že dnes řada zemědělců vytváří ve spolupráci s různými organizacemi vlastní systémy, které jsou založeny na různých, někdy protichůdných parametrech. Místo jasného systému tak zřejmě budeme mít různé certifikace s nejasným uznáním od dalších partnerů, což našemu zemědělství, ani životnímu prostředí nijak nepomůže,“ zhodnotil Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu ČR.